

6 - ఆరవ దశకము

॥ విరాట్పురుషుని జగదాత్మ తత్త్వము ॥

ఏవం చతుర్దశజగన్మయతాం గతస్య
 పాతాలమీశ! తవ పాదతలం వదన్తి ।
 పాదోర్ద్వదేశమపి దేవ రసాతలం తే
 గుల్బద్వయం ఖలు మహాతలమద్భుతాత్మాన్ ॥ (6.1)

జంఘే తలాతలమథో సుతలం చ జానూ
 కించోరుభాగయుగళం వితలాతలే ద్వే ।
 క్షోణీతలం జఘనమమ్బరమంగ! నాభిః
 వక్షశ్చ శక్రనిలయస్తవ చక్రపాణే! ॥ (6.2)

గ్రీవా మహస్తవ ముఖం చ జనస్తపస్తు
 ఫాలం శిరస్తవ సమస్తమయస్య సత్యమ్ ।
 ఏవం జగన్మయతనో! జగదాశ్రితైర-
 ప్యన్యైర్నిబద్ధవపుషే భగవన్ నమస్తే! ॥ (6.3)

త్వద్బ్రహ్మారన్ధ్రపదమీశ్వర! విశ్వకన్ద!
 ఛన్దాంసి కేశవ ఘనాస్తవ కేశపాశాః ।
 ఉల్లాసి చిల్లియుగలం ద్రుహిణస్య గేహమ్
 పక్షాణి రాత్రిదివసౌ సవితా చ నేత్రే! ॥ (6.4)

నిశ్శేషవిశ్వరచనా చ కటాక్షమోక్షః
 కర్ణౌ దిశోఽశ్వియుగళం తవ నాసికే ద్వే ।
 లోభత్రపే చ భగవన్నధరోత్తరోష్ఠౌ
 తారాగణాశ్చ రదనాః శమనశ్చ దంష్ట్రా ॥ (6.5)

మాయా విలాసహసితం శ్వసితం సమీరో

జిహ్వో జలం వచనమీశ! శకుంతపంక్తిః ।

సిద్ధాదయస్స్వరగణా ముఖరన్ధ్రమగ్నిః

దేవా భుజా స్తనయుగం తవ ధర్మదేవః ॥

(6.6)

పుష్పం త్వధర్మ ఇహ దేవ! మనస్సుధాంశుః

అవ్యక్తమేవ హృదయామ్బుజమమ్బుజాక్ష! ।

కుక్షిస్సముద్రనివహో వసనం తు సన్ధ్యే

శేషః ప్రజాపతిరసౌ వృషణౌ చ మిత్రః ॥

(6.7)

శ్రోణీస్థలం మృగగణాః పదయోర్నఖాస్తే

హస్త్యుష్ట్రస్థైన్ధవముఖా గమనం తు కాలః ।

విప్రాదివర్ణభవనం వదనాబ్జబాహు-

చారూరుయుగ్మచరణం కరుణామ్బుధే! తే ॥

(6.8)

సంసారచక్రమయి! చక్రధర! క్రియాస్తే

వీర్యం మహాసురగణోఽస్థికులాని శైలాః ।

నాడ్యస్సరిత్యముదయస్తరవశ్చ రోమాః

జీయాదిదం వపురనిర్వచనీయమీశ! ॥

(6.9)

ఈద్యుగ్గగన్మయవపుస్తవ కర్మభాజాం

కర్మావసానసమయే స్మరణీయమాహుః ।

తస్యాస్తరాత్మవపుషే విమలాత్మనే తే

వాతాలయాధిప! నమోఽస్తు నిరున్ధి రోగాన్ ॥

(6.10)

॥ ఇతి విరాట్పురుషుని జగదాత్మ తత్త్వము అను ఆరవ దశకము సంపూర్ణము ॥